

Okénko do starých časů

„Kam to Iva odchází, když maluje? Mezi věci hezké, oblé a klidné. A do času minulého, který se jí zdá přirozenější a pochopitelnější než náš. Když tam malým oknem jejího obrázku nahlédnu, nacházím tam stesk i humor a pohladí mě to po srsti jako psa. Chválím den, kdy tu holku napadlo rozdělat barvy,“ napsal o Ivě Hüttnerové Zdeněk Svěrák. Povídala jsem si s paní Hüttnerovou nejen o obrázcích, vždyť je také herečka, spisovatelka, ilustrátorka, divadelní výtvarnice a sběratelka, prostě pozoruhodná dáma.

Jak to přišlo, že jste začala malovat?

Odmalička jsem inklinovala k divadlu a vystudovala jsem herectví, ale malování mě těšilo. Před lety jsem namalovala obrázky k představení staropražských písniček a pak po čase, když jsem byla v angažmá v karlovarském divadle, čekala syna a nemohla hrát, začala jsem malovat. Už je to 38 let a postupem času se obě tyto disciplíny vyvážily. Ony se ještě k tomu neuvěřitelně dobře doplňují, divadlo je extrovertní záležitost, malování intimní.

Kde se berou všichni ti lidičky na vašich obrázcích?

Některé si vymyslím, jiné jsou skuteční lidé. Pojďte se podívat. Třeba Erna Destinová, tu mám moc ráda.

V mládí si nechala vytetovat kolem nohy hada, tak jsem ji namalovala, jak obchází kolem tetovacího salonu a ostýchá se vstoupit i jak poté sedí v negližé na divanu. Tady je Bohumil Hrabal na cestě do své hospody U tygra, tady zase Božena Němcová v době, kdy už byla hodně nemocná. Jednou večer si vyndala všechny milostné dopisy a aby se jí v nich nikdo nehrabal, každý si přečetla a pak strčila do kamen. A tohle je kavárna Montmartre v Řetězové ulici, kde se poprvé v Praze tančilo tango – tancoval ho číšník Hamlet s Emčou Revolučí.

Vaše obrázky mají široký rozptyl, od půlky 19. století po první republiku..

I delší, tohle je první pražská kavárna otevřená v roce 1711. Líbí se mi ta situace, jak tam poprvé dámy ochutnávají kávičku.

Máte nastudované i dobové oblečení.

Za tu spoustu let už se orientuju, co se kdy nosilo. Moc se mi líbí elegantní prvorepubliková móda, 20. léta, kdy začaly ženy nosit kalhoty, nosily se šmrcovní klobouky, rukavičky.

A co vy, nosíte klobouky?

Ne, vůbec. Několikrát jsem si klobouk koupila, došla tak na roh a už si ho sundala. Mám pocit, že se na mě každý kouká, a já nechci být nápadná. Klobouk se musí umět nosit.

Šest let jste v České televizi tvořila a uváděla velmi oblíbený pořad, Domáci štěstí. Jak se narodil?

Přes třicet let jsem sbírala staré časopisy a pak se rozhodla, že z těch babičkovských rad udělám knížku Domáci štěstí. Na jejím základě vznikl pořad ze starých časů. Rady se za pár dílů vypořádaly, a tak jsme témata rozšířili. Točit se dá o všem, od automobilismu po plovárny nebo výletní místa. Teď se Domáci štěstí zase reprizuje v pátečních dopoledních hodinách. Není to ideální čas, ale příznivci si ho najdou.

Přítom vaše knížka byla rychle rozebraná a k sehnání není ani druhá, Za domácími štěstím, kterou jste vydala po deseti letech.

Lidem se stýská po klidu, všichni spěchají... Dříve ženy měly čas na vyšívání a dělání „domáčího štěstí“, dnes ten čas schází. Sbíráám staré věci a mám obrovskou sbírku věcí denní potřeby, textilu, z které připravuju i výstavy, teď naposled na zámku v Rychnově nad Kněžnou. Největší výstava byla na zámku v Roztokách u Prahy, trvala tři měsíce a přišlo na ni sedmáct tisíc lidí. Pojala jsem ji, jako když přijдете do bytu před sto lety, se vším, co k tomu patřilo, kraječky, přehozy, necky, valcha. Lidé mají rádi staré věci, chodí a říkají jéžíš, tohle jsme měli doma, tohle měla babička v kuchyni.

Škoda, že každá výstava skončí a všechny ty věci se zase stěhují do krabic.

Moc bych si přála najít nějaký prostor, kde by se taková expozice ze starých časů mohla instalovat nastálo. Je mi líto schovávat všechny ty poklady v krabicích na půdě. Těch krásných ručních prací, jen zástěrek mám 170 a každá je jiná. Ruční práce dnes pomalu mizí a brzy je nikdo nebude umět. Já třeba ještě umím řetízek, ale moje dcera by už sotva poznala háček. Ve sbírce mám i mimořádné věci, vyšíváné zlatou nití, ani jsem sama netušila, jak jsou staré, spoustu košílek, nočních a česacích kabátků, křtící soupravičky, které se v každé rodině schovávaly, háčkované přehozy přes manželské postele. K posledním úlovkům patří kabelka Lídy Baarové nebo límeček Emy Destinnové, dostala jsem i dětské botičky Bohumila Hrabala. Ráda bych, aby si to všechno užilo víc lidí.

Vaše knížky jsou nabitě babičkovskými radami, využíváte je také?

Některé využívám, některé už se nedají použít, protože

spousta tehdejších prostředků dnes neexistuje, a na některé jsem neměla odvahu. Třeba: Prádro nejlépe vybělíte, pověsíte-li ho za svitu luny. To je těžko ověřitelné, ale říkám si, že jistě na tom něco bude, že si to ty babičky nevymyslely jen tak. Spousta rad je bezvadných, platí a budou platit. Polili jste se černou kávou? Ponořte košili do studeného mléka. Zázračné prostředky jsou sůl, ocet a citron nebo třeba cibule – tou se potírají skvrny od sněhu na botách, jako jídlo dodává energii, přikládala se na rány, štípance, bradavice, kuří oka, léčí kašel a žaludeční vředy, čistí se s ní staré obrazy, lakované boty, kabelky a staré šperky, odpuzuje mouchy, přilepí papír na kov, slupkou se barvíly vlasy nebo látky. Cibule je prostě zázrak.

Knižka Za domácím štěstím je krásně vypravená a obsažná, klobouk dolů!

Byla to moc hezká práce, knížka je poctivě udělaná. Nebylo snadné vyhledat ve starých knížkách a časopisech všechny ty dobové obrázky, inzeráty, ale stálo to za to a čtenáři to myslím ocenili.

A co divadlo, ještě hrajete?

Divadlo už nehraji, točím v České televizi Barvy života, jezdím na besedy a hlavně maluju. Jedno divadelní představení plánuji, ale nechci to zakřiknout a taky nevím, jestli budu mít dost energie. Už nemám takovou páru jako dřív.

(K tomu si dovoluji dodat, že byt paní Hüttnerové nedávno překročila šedesátku, smím-li to prozradit, energie z ní přímo září. A pohoda.)

S Ivou Hüttnerovou si povídala Lenka Lukavská